

Parlamentben a 2011-es adótörvény-tervezetek

Hír-ADÓ

Hírlevelünk célja ügyfeleink tájékoztatása a Kormány által a hét vége folyamán a Parlamentbe benyújtott számviteli- és adótörvény-változásokat tartalmazó, valamint egyes ágazatokat terhelő különadó kötelezettségről szóló legújabb törvényjavaslatokról. A javaslatokban előterjesztett törvény-változások valamennyi főbb adónemet érintik, illetve a kerekedelmi, távközlési valamint energiaellátó tevékenységet folytató vállalkozásokra átmeneti jelleggel többlet jövedelemadó-kötelezettséget vet ki, ezért számot tarthatnak ügyfeleink érdeklődésére.

Parlamentben a 2011-es adótörvény-tervezetek

A Kormány 2010. október 15-én és 16-án nyújtotta be a Parlamentbe a bolti kiskereskedelmi, távközlési és energiaellátó tevékenységet folytató ágazatokra ideiglenes jelleggel kivetett különadóról, továbbá az adó- és járuléktörvények, valamint – egyéb kapcsolódó törvények mellett – a számviteli törvény módosításáról szóló törvényjavaslatait. Az egyes adónemeket érintő módosítások közül kiemelendő a személyi jövedelemadóban az egykulcsos adórendszer bevezetése valamennyi – az összevont és különadózó – jövedelem tekintetében, az összevont adóalap-kiegészítés fokozatos kivezetése, a családi kedvezmény rendszerének átalakítása a családok adóterheinek csökkentése érdekében, valamint az adóadminisztráció egyszerűsítése; a társasági adóban pedig a 10%-os adókulcs 2013-ra történő általánossá tétele, illetve a 30%-os forrásadóztatás megszüntetése. Szintén figyelmet érdemel az adóhatóságok összevonásával létrehozandó Nemzeti Adó- és Vámhivatalról szóló, valamint a külön hivatkozott ágazatok közterhekhez való fokozottabb hozzájárulása érdekében átmeneti különadót bevezető törvénytervezet (ez utóbbit hétfői ülésnapján el is fogadta a Parlament). Az alábbiakban röviden összefoglaljuk az egyes adónemek tekintetében javasolt főbb változtatásokat.

Személyi jövedelemadó kötelezettséget érintő legfontosabb jogszabály-módosítási javaslatok

Általános rendelkezések, egyéb szabályok

- A javaslat alapján az egykulcsos adótábla bevezetésével párhuzamosan megszűnik az adóterhet nem viselő járandóság fogalma. Néhány olyan jövedelem-típust, amely korábban adóterhet nem viselő járandóságnak minősült, a tervezet az adómentes bevételek körében szabályozza, pl.: nyugdíj, a munkáltató által lakáscélú felhasználásra nyújtott vissza nem térítendő támogatás.
- Változik a szokásos piaci érték fogalma, a javaslat 2011-től hatályon kívül helyezi a 2010-re bevezetett tevékenység piaci viszonyoknak megfelelő díjazás, valamint a tevékenységre jellemző kereset meghatározásokat és az ezekhez kapcsolódó személyes közreműködői díj-kiegészítésre (és kivét-kiegészítésre) vonatkozó szabályokat (ezeket a rendelkezéseket már 2010-re sem kell alkalmazni). Emellett módosul a reprezentáció és az üzleti ajándék fogalma is.
- Néhány külön adózó jövedelemre irányadó szabályt a javaslat hatályon kívül helyez, így pl. a külföldi illetőségű magánszemély részére adóegyezmény hiányában kifizetett kamat, jogdíj, szolgáltatási díj, stb. alapján teljesítendő adókötelezettséget, ingatlan bérbeadására vonatkozó különadózási szabályokat.

- A javaslat továbbá általános szabályként tartalmazza a külföldön megfizetett adó beszámításának lehetőségét.
- A javaslat alapján a Szja tv.-t érintő módosítások többsége 2011. január 1-től lép hatályba.

Adótábla és adóalap

- A javaslat elfogadása esetén megszűnik az összevont adóalapba tartozó jövedelmekre vonatkozóan alkalmazott kétkulcsos (progresszív) adótábla és 2011. január 1-től a magánszemély az összevont adóalapba tartozó (pl.: munkaviszonyból származó jövedelem), valamint külön adózó jövedelmei (pl.: osztalék, árfolyamnyereség, kamatjövedelem, ingatlan-átruházásból származó jövedelem) után a fizetendő személyi jövedelemadó mértéke egyaránt 16%.
- A 2010-től bevezetett, az összevont adóalap részét képező 27%-os mértékű adóalap-kiegészítésre vonatkozó rendelkezések a 2011. évben továbbra is hatályban maradnak. Azonban az adóalap-kiegészítés mértéke a 2012. évben 13,5%-ra mérséklődik, majd 2013. január 1-től teljesen megszűnik.

Családi kedvezmény, adójóváírás és rendelkezés az adóról

- Az egy, illetve két gyermeket nevelő családok 2011-től gyermekenként 62.500 forint/hó adóalapot csökkentő kedvezmény igénybe vételére jogosultak. A három vagy több gyermeket nevelő családok pedig gyermekenként 206.250 forint/hó adóalapot csökkentő kedvezményt vehetnek igénybe. A csökkenthető adóalap minden esetben az adóalap-kiegészítéssel növelt összeg. A javaslat a fentiek alkalmazását továbbá bármely EGT-állam jogszabálya alapján családi pótlékra jogosult magánszemélyre is kiterjeszti.
- Az egykulcsos adóztatás bevezetésével egyidejűleg változnak az adójóváírás szabályai is. A javaslat alapján az adójóváírás havi összege maximum 12.100 forintra csökken, amelyet teljes összegben 2.750.000 forintig, csökkenő mértékben pedig 3.960.000 forint éves összes jövedelemig lehet érvényesíteni. Teljes összegű adójóváírást így a maximum 180 ezer forint/hó keresetűek tudnak igénybe venni, 260 ezer forint/hó jövedelmet meghaladóan pedig az adójóváírás lehetősége teljes mértékben megszűnik.
- A javaslat értelmében az önkéntes kölcsönös biztosítópénztárba vagy a NYESZ számlára magánszemély által befizetett összegek után igénybe vehető rendelkezési lehetőség 30%-ról 20%-ra csökken.

Nem pénzben juttatott vagyoni érték

- A javaslat alapján a hatályos szabályok szerinti természetbeni juttatásokra vonatkozó szabályozás jelentősen változik, a kifizetőt terhelő adó mellett adható juttatások köre szűkül, a természetbeni juttatás elnevezés pedig 2011-től megszűnik.

- Fő szabály szerint a nem pénzben biztosított juttatások az összevont adóalap részeként adókötelesek és a juttatást terhelő személyi jövedelemadó a magánszemélyt, míg a járulék illetve százalékos egészségügyi hozzájárulás-fizetési kötelezettség a magánszemélyt és/vagy a kifizetőt (foglalkoztatót) terheli. A kifizetőt terhelő adó mellett adható juttatások lehetséges formáit, a juttatási feltételeket, stb. külön szabályozza a tervezet.
- A javaslat alapján például az olyan nem pénzben adott juttatások tekintetében, amelyek esetében a kifizető (jóhiszemű eljárása ellenére) nem tudja megállapítani az egyes magánszemélyek által szerzett jövedelem mértékét, továbbra is a kifizetőt terheli az adófizetési kötelezettség. Ilyen esetekben a hatályos rendelkezések alapján a kifizető 54%-os személyi jövedelemadót és a juttatás személyi jövedelemadóval növelt értéke után 27% társadalombiztosítási járulékot (valamint esetenként szakképzési hozzájárulást) vagy a juttatás értéke után 27% egészségügyi hozzájárulást fizet. A javaslat alapján 2011-től a kifizető ilyen esetben 16% személyi jövedelemadót és 27% egészségügyi hozzájárulást fizet, amelyek alapja a juttatás értékének 1.19-szerese (azaz az irányadó adómérték 19,04% és 32,13%). 2011-től ilyen juttatásnak minősül pl.: a Tao. tv. hatálya alá nem tartozó juttató által biztosított reprezentáció, különféle rendezvényeken történő juttatások (ha az nem minősül reprezentációnak), valamint a csoportos biztosítás díja és a telefonszolgáltatás magáncélú használata.
- A hatályos rendelkezések alapján kedvezményes adózású, Sza tv. 70-71. §-a szerinti természetben biztosított juttatások többsége a javaslat szerint 2011-től béren kívüli juttatásnak minősül, amely juttatások továbbra is kedvezményes adókövetkezményekkel nyújthatók (pl.: üdülési csekk, étkeztetés, helyi utazási bérlet). E juttatások 2011-től a kifizetőt terhelő 19.04% személyi jövedelemadó kötelezettség mellett nyújthatók (16% személyi jövedelemadó, amelynek alapja a juttatás értékének 1.19-szerese) járulék vagy százalékos egészségügyi hozzájárulás fizetési kötelezettség nélkül.
- Továbbá, új elemként kedvezményes adózású béren kívüli juttatások körébe kerül a korábban korlátlanul adómentes internethasználat havi 5 ezer forintig, valamint 2011-től bevezetésre kerül a megújulási kártya is, amellyel kormányrendeletben meghatározott szolgáltatások vásárolhatók az éves szinten legfeljebb 300 ezer forint értékű, a „megújulási kártya-számlára” utalt támogatás erejéig.

Adónyilatkozat

A javaslat a munkáltatói adómegállapítás, az önadózás és az adóhatóság közreműködésével készített adóbevallás mellett új lehetőségként bevezeti az adóbevallási kötelezettség adónyilatkozat formában teljesítését. Amennyiben a magánszemély kizárólag egy munkáltatótól szerez összevont adóalapba tartozó jövedelmet, amely után az adót a kifizető a vonatkozó szabályoknak megfelelően levonta (a levont és a ténylegesen fizetendő adó különbsége nem haladja meg az 1 ezer forintot) a magánszemély papír alapon vagy elektronikus úton adónyilatkozatot tehet. Az adónyilatkozat

tételének további feltételeit (pl.: a magánszemély nem alkalmaz tételes költségelszámolást, a családi kedvezményt nem kívánja megosztani, stb.) és eseteit is szabályozza a javaslat.

Átmeneti rendelkezések

A javaslat alapján az Szja. tv. néhány átmeneti rendelkezése is változik. Így például a javaslat korlátozza a már megszűnt adókedvezmények átmeneti szabály alapján történő (utoljára 2015-ben lehetséges) figyelembe vételét, valamint megszünteti egyes betéti, biztosítási termékekhez kapcsolódóan szerzett jövedelem kamatadó-mentességét (pl.: pénzügyi betétnél a 2006. szeptember 30-át követő kamatperiódus kezdő napja 2011. január 1-je, amennyiben a kamatperiódus 2010. december 31-éig még nem kezdődött meg, 2011-től továbbá a biztosítás soron kívüli/rendkívüli befizetéseit új biztosítási szerződés megkötésének kell tekinteni attól függetlenül, hogy a szerződéskötésre 2006. augusztus 31-ig sor került).

A társadalombiztosítás területét 2011. január 1-jétől érintő tervezett törvénymódosítások

Általános rendelkezések

- Az szja törvény változásaival összhangban 2011-től módosul a járulékalapot képező jövedelem fogalma, megszűnnek a tevékenységre jellemző kereset utáni járulékfizetéssel kapcsolatos szabályok.
- A javaslat bevezeti a foglalkoztató által fizetendő társadalombiztosítási járulék felső határát, amely a Magyar Köztársaság költségvetéséről szóló törvényben kerül kihirdetésre. A korábbi szabályozásnak megfelelően megmarad az egyéni nyugdíjjárulék-fizetési felső határ.
- A törvénymódosítási javaslat szerint változik a foglalkoztató fogalma, valamint hatályát veszti a foglalkoztatóhoz fűződő biztosítási jogviszonyra tekintettel külföldi illetőségű személytől kapott járulékalapot képező jövedelem utáni járulékfizetés (következésképpen a foglalkoztató általi átvállalásával kapcsolatos rendelkezés is).
- A 2010. november 1-je és 2011. december 31-e közötti időszakban a magánnyugdíjpénztári tagok is 9.5% egyéni nyugdíjjárulékot fizetnek az állami nyugdíjalapba, ebben az időszakban az esedékes tagdíj mértéke nulla százalék.

Kirendeltekkel kapcsolatos rendelkezések

- A javaslat alapelvi szinten szabályozza a kötelező társadalombiztosítási kötelezettség (Magyar Köztársaság területén kívüli foglalkoztatás esetére) kiterjesztését a szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról szóló új 883/2004/EK közösségi rendelet szabályainak megfelelően.
- A jelenlegi szabályozástól eltérő eljárási rendelkezéseket tartalmaz a javaslat a magyar jogszabályok szerint bejegyzésre nem kötelezett külföldi foglalkoztató (külföldi vállalkozás) javára Magyarországon munkát végző foglalkoztatottak utáni járulékfizetésre, bejelentési, bevallási, stb. kötelezettségek teljesítésre.

- A Tbj. tervezett módosítása értelmében a biztosítás kizárólag két évet meg nem haladó munkavégzés esetén nem terjed ki a külföldi munkáltató által Magyarországon kiküldetés, kirendelés, vagy munkaerő-kölcsönzés keretében foglalkoztatott és külföldinek minősülő harmadik állam polgárára.
- A javaslat pontosítja a járulékfizetési kötelezettséget arra az esetre, ha a munkavállaló magyarországi foglalkoztatására kirendelés alapján kerül sor és munkáltatók megállapodása alapján a bért és az ezzel járó közterheket az a munkáltató fizeti, amelyhez a munkavállalót kirendelték.

Társasági adó

Kapcsolt vállalkozások közötti ár-megállapítási módszerek

2011-től a kapcsolt vállalkozások közötti árak meghatározására a hagyományosnak tekintett eddigi három módszer (összehasonlító árak módszere, viszonteladási árak módszere, valamint költség és jövedelem módszer) mellett a törvényjavaslat további két módszert nevesít az OECD Irányelvek legutóbbi változtatásával összhangban, így a korábbi szabályoktól eltérően az ügyleti nettó nyereségen alapuló és a nyereségmegosztásos módszer a korábbi hagyományos módszerek mellett általános jelleggel lenne használható.

10%-os adókulcs

A jelenleg általánosan érvényes 19%-os és az adóalap 500 millió Ft-ig terjedő részére alkalmazható 10%-os kedvezményes társasági adókulcs helyett a javaslat 2013. január 1-től egységesen 10%-ra mérsékelné a társasági adóteher mértékét.

Ellenőrzött külföldi társaság

2011. január 1-ével lépne életbe az a változás, amely az ellenőrzött külföldi társaság fogalmában az adókulcs tesztre vonatkozó – az időközbeni törvényváltozások miatt a külföldi vállalkozásokat a belföldi adózókkal szemben hátrányosan sújtó – feltételt a jelenlegi általános adómérték kétharmada (12,67%) helyett 10%-ra módosítaná. A módosítás értelmében tehát 2011-től a 10% effektív adókulccsal adózó külföldi vállalkozások már nem minősülnének ellenőrzött külföldi társaságnak.

A 30%-os forrásadó-kötelezettség eltörlése

A törvénytervezet 2011. január 1-ével megszüntetné – az idei évben hatályba lépett – társasági adóalanyként tekintett külföldi szervezet fogalmát, és ezen szervezetek részére kifizetett jogdíjra, kamatra és szolgáltatási díjra vonatkozóan jelenleg alkalmazandó 30%-os forrásadó fizetési kötelezettséget.

Bejelentett részesedések apportja

A javaslat értelmében 2011-től az adózás előtti eredményt csökkenthetné a bejelentett részesedés árfolyamnyeresége mellett a bejelentett részesedés

nem pénzbeli vagyoni hozzájárulásként történő kivezetése (apport) következtében elszámolt nyereség.

Általános forgalmi adó

A módosítási javaslatok elsősorban európai uniós jogharmonizációt szolgálnak. Ezek közül több rendelkezés az áfa csalások visszaszorítását szolgálja (pl. adómentes import ellenőrzési feltételeinek összehangolása, CO2 kvóta értékesítés fordított adózás alá vonása), de implementálásra kerül egy újfajta kollektív adóalanyisági forma (együttműködő közösség) is.

Időszakos elszámolás

Az időszakos elszámolású ügyletek közül kikerülnek azok, amelyekben a felek részletfizetésben állapodtak meg, viszont már kifejezetten nevesítésre kerülnek az elszámolás nélkül, az adott időszakra vonatkozó átalány formájában megállapított ellenértékű ügyletek.

A számlázási és könyvviteli rendszereket alkalmassá kell tenni a következő módosítások kezelésére:

- a teljesítési időpont az időszak utolsó napja lesz, míg az adófizetési kötelezettség az ellenérték esedékességének időpontjában keletkezik;
- az adófizetési kötelezettség az adott elszámolási/átalánydíjas időszak utolsó napjától számított 30. napon keletkezik abban az esetben, ha a fizetési határidő ezt követően jár le.

A rendszereknek tehát akár négy különböző dátumot is tudniuk kell kezelni (teljesítés időpontja, számla kelte, fizetési határidő, adófizetési kötelezettség keletkezése).

A 30 napos szabály nem vonatkozik azokra a főszabály szerinti teljesítési helyű, a megrendelő gazdasági letelepedettsége alapján adózó külföldről igénybe vett szolgáltatásokra, amelyek esetében az elszámolási/átalánydíjas időszak utolsó napján kell a fizetendő áfát megállapítani.

Ezzel a szabályozás szintjén is kiküszöbölte a jogalkotó azt az eddig potenciálisan adódó eltérést, hogy az időszaki elszámolású szolgáltatás közösségi nyújtója és belföldi megrendelője eltérő időszaki Összesítő nyilatkozatban szerepeltette az adott szolgáltatás ellenértékét. 2011-től az időszak utolsó napja szerinti bevallásban és Összesítő nyilatkozatban kell ezt szerepeltetni.

Ugyanakkor, belföldi viszonylatban az adókötelezettséget továbbra is a fizetési határidő szerinti bevallásban – de legkésőbb az időszak utolsó napjától számított 30. napon – kell fizetendő adóként – a megrendelőnek pedig levonható adóként – szerepeltetni, függetlenül attól, hogy a számlán az időszak utolsó napja szerepel teljesítési időpontként.

Az átmeneti rendelkezések szerint azokban az esetekben kell először alkalmazni az új szabályokat, amikor az időszak már 2011-ben kezdődik.

Kulturális, oktatási, tudományos, szórakoztatási, sport- és más hasonló szolgáltatások

A javaslat értelmében ezen szolgáltatások teljesítési helyét a megrendelő adóalany gazdasági letelepedettsége határozza meg, azaz amennyiben külföldi adóalany részére történik a szolgáltatás nyújtása, az főszabály szerint Magyarországon nem lesz áfa köteles. A módosítás megszüntetné Magyarországnak a magas áfa kulcsból eredő versenyhátrányát pl. konferenciák, üzleti kiállítások, vásárok rendezése és a filmgyártás területén.

Nem változik azonban a teljesítési hely a fenti rendezvényekre szóló belépést biztosító szolgáltatások tekintetében, tehát az továbbra is a rendezvény helyszíne marad. Ugyanígy, a rendezvény helyszíne a teljesítési hely továbbra is, ha nem adóalany a megrendelője, résztvevője a kulturális, művészeti, tudományos, oktatási, szórakoztatási és sportszolgáltatásnak.

Adóalap utólagos csökkentése

Tovább bővül azon esetek köre, amikor az adóalap utólagos csökkenése nem jár önellenőrzéssel. A javaslat egyrészt kiterjeszti ezt a lehetőséget a vagyoni értékű jogok időleges használatának átengedésére, ha az ügylet bármilyen okból utóbb meghiúsul. Megszűnik továbbá zárt végű lízingnél, részletvételnél, bérbeadásnál az az eddig indokolatlan szűkítés, hogy az adóalap csökkenés önellenőrzés nélküli bevallásának oka csak az elállás lehetett. A jövőben az elállás mellett bármely félnek felróható ok vagy elháríthatatlan külső ok is megalapozhatja az adóalap önellenőrzés nélküli utólagos módosítását. Lényeges azonban, hogy ez a lehetőség továbbra sem áll fenn valamennyi ügylet meghiúsulására, csak az említett esetekre.

Az adminisztrációs egyszerűsítés jegyében szintén önellenőrzés nélkül csökkenthető utólag az áfa alap adómentes ügyletek esetében (például közösségi mentes vagy exportértékesítésnél).

Együttműködő közösség

Jövő évtől lehetőség nyílik ún. együttműködő közösségek létrehozatalára. A közösség a tagok kollektív adóalanyiságát testesíti meg anélkül, hogy a tagok elveszítenék egyéni adóalanyiságukat. A közösséget nem csak adóalanyok hozhatják létre, valamint az határon átnyúló is lehet. A közösség bizonyos szolgáltatásokat nyújthat a tagoknak áfa mentesen, melynek ellenértéke nem haladhatja meg a közösségnél felmerült költséget. Az európai gyakorlatban ilyen közösségeket gyakran a pénzügyi szektor szereplői hoznak létre költségmegosztási megállapodások keretében.

Az együttműködő közösség – ez lehet a Ptk. rendelkezései alapján létrehozott polgári jogi társaság, amely adóhatósági engedéllyel rendelkezik, vagy más adóalany – alapítására akkor van lehetőség, ha a tagok közös cél elérése érdekében tevékenykednek, és a közösség legalább két tagot számlál. Tag nemcsak adóalany lehet, hanem egyéb olyan nem adóalany, aki a polgári jogi társaság tagja vagy tag lehet a közösség részvényese is.

Az együttműködő közösség a saját tagjának – amennyiben az nem adóalany vagy adóalany ugyan, de a szolgáltatás megrendelésekor nem adóalanyként jár el – adómentesen nyújthat bármilyen szolgáltatást, feltéve, hogy csak a költségek megtérítésére tart igényt a közösség, és ha annak összege nem haladja meg a tagok által rendelkezésre bocsátott vagyoni hozzájárulás összegét. Ugyanígy kell eljárni, ha a közösség olyan egyébként adóalany tagjának nyújt szolgáltatást, aki azt mentes szolgáltatáshoz, értékesítéshez használja, és a mentesség miatt egyébként sem lenne teljes egészében adólevonásra jogosult.

Fontos korlátozás, hogy a csoportos adóalanyiság és az együttműködő közösség nem alkalmazható egyszerre, mivel nem lehet az együttműködő közösség tagja a csoportos adóalanyiságban részt vevő tag.

Speciális szabályok az energiaszektorban

2011-től a földgáz-értékesítésnél módosulás, hogy a Közösség területén lévő földgáz-rendszeren vagy bármely más, ilyen rendszerhez kapcsolt hálózaton keresztüli gáz-értékesítés minősül az adóalany kereskedő beszerző gazdasági letelepedettsége szerinti országában teljesítettnek. Továbbá, a hő- vagy hűtési energia kereskedelemre is ugyanezen szabályok vonatkoznak.

Az adómentes energiainportt bővül a gázszállító tartályhajóból földgázrendszerbe vagy upstream csővezeték-hálózatba betáplált gázimporttal és a hő- vagy hűtési energia hálózaton keresztüli importjával.

Az üvegházhatású gáz kibocsátására jogosító forgalomképes vagyoni értékű jog átruházása fordított adózás alá tartozik.

Egyéb módosítások

A belföldi fordított adózás alá tartozó termékkörben a pontosítás eredményeként már egyértelmű, hogy a fizetéseképtelenségi eljárás (például felszámolási eljárás) hatálya alatt álló adóalany tárgyi eszköz értékesítése értékhatárra tekintet nélkül fordított adózású, egyéb eszközei értékesítésénél pedig a 100.000 forintos értékhatárt termékértékesítésenként kell figyelni, és nem az eszköz beszerzési ára, hanem az értékesítéskori piaci ára a döntő. Fordítottan adóznak a használt akkumulátorok is.

Hasonló jellegű a módosítás az ingyenes termékátadások adóalapja tekintetében, azzal, hogy kimondja a törvény, hogy nem az eszköz eredeti beszerzési ára az áfa alapja, hanem a teljesítéskori (az átadáskori) beszerzési ára, ami a termék átadáskori állapotában adódó beszerzési árát (gyakorlatilag a szokásos piaci árát) jelenti.

Az új visszatérítési rendszer bevezetésének nehézségei miatt a külföldön nyilvántartásba vett adóalanyok a 2009-re vonatkozó visszaigényléseiket kivételesen még 2011. március 31-ig terjeszthetik elő.

Helyi iparűzési adó

A törvényjavaslat 2011-től – elsősorban az adminisztratív terhek csökkentése céljából – szűkítené azon tevékenységek körét, amelyek jelenleg az ideiglenes iparűzési tevékenység hatálya alá tartoznak (pl. megszünteti a piaci és vásároló kiskereskedelmi tevékenység fogalmát). Az építőipari tevékenységet folytató, illetőleg természeti erőforrást feltáró vagy kutató vállalkozás esetében a javaslat az ideiglenes iparűzési tevékenység alá történő bejelentkezés kezdő napját a jelenlegi 30. nap helyett a 60. napot követően határozná meg. Amennyiben ezen tevékenység a 180 napot előreláthatóan meghaladja, akkor a vállalkozásnak lehetősége nyílik arra, hogy eleve telephelyként jelentkezzen be, és adófizetési kötelezettségét az állandó jellegű iparűzési tevékenységre vonatkozó szabályok szerint teljesítse. Ha nem él e lehetőséggel, de a tevékenység időtartama a 180 napot mégis meghaladja, akkor az ideiglenes tevékenységre tekintettel időközben megfizetett iparűzési adót az állandó jellegű iparűzési tevékenység utáni adóból utólag levonhatja.

A javaslat az építőipari tevékenységet végző vállalkozók esetében további módszerrel egészítené ki az adóalap megosztásra vonatkozó rendelkezéseket, amelyre tekintettel külön definiálná az ilyen tevékenységet folytató vállalkozó fogalmát. A javaslat valamennyi vállalkozás esetében a korábbi módszerekkel történő adóalap-megosztás tekintetében is tartalmaz módosító rendelkezéseket annak érdekében, hogy a székhely szerinti önkormányzathoz mindenképp jusson egy minimális adóalap.

Pénzügyi szervezetek különadója

A javaslat ismerteti a pénzügyi szervezeteket terhelő különadó-fizetés 2011. évre vonatkozó szabályait. A törvényjavaslat értelmében a pénzügyi szervezeteknek a 2010. évi szabályokhoz hasonlóan a 2009. üzleti évi beszámolójuk alapján kell megállapítaniuk a 2011. évi különadó fizetési kötelezettségüket. Ezen különadó-fizetési kötelezettséget 2011. március 10-ig kell megállapítani és bevallani, valamint négy egyenlő részletben a negyedév utolsó napjának 10. napjáig (azaz 2011. március 10-ig, június 10-ig, szeptember 10-ig és december 10-ig) kell megfizetni.

Ezen túlmenően a javaslat tartalmaz még kiegészítő rendelkezéseket a 2010-ben jogelőd nélkül alakult, a naptári évtől eltérő üzleti évet választó, valamint a megszűnő pénzügyi szervezetek adókötelezettségére vonatkozóan is.

Egyes ágazatokat terhelő különadó

Az Országgyűlés az államháztartás egyensúlyának javítása érdekében egyes ágazatokat terhelő különadót („válságadót”) vezet be. A „válságadót” szabályozó törvénnyel 2010. október 18-án elfogadásra került.

A különadó alanyai azok a jogi személyek, egyéb szervezetek, valamint egyéni vállalkozók, akik bolti kiskereskedelmi tevékenységet, vagy távközlési tevékenységet folytatnak, illetve a „Robin Hood” adóra vonatkozó törvény szerinti energiaellátók. Az adó alapja az adóalany adóévében elszámolt teljes nettó árbevétele.

Az adó mértéke bolti kiskereskedelmi tevékenység esetén 0%, amennyiben az adóalap nem éri el az 500 millió forintot; 0,1% az adóalap 500 millió forintot meghaladó része után; 0,4% az adóalap 30 milliárd forintot meghaladó része után, s 2,5% a 100 milliárd forintot is meghaladó rész után.

Távközlési tevékenység esetében az adóalap 100 millió forintot meg nem haladó része után 0%, a 100 millió forintot meghaladó, de 500 millió forintot el nem érő része után 2,5%; az 500 millió forintot meghaladó, de 5 milliárd forintot még el nem érő része után 4,5%, s az adóalap 5 milliárd forintot is meghaladó része után 6,5 % különadót kell fizetni.

Az energiaellátókra vonatkozóan az adó mértéke 1,05%.

Amennyiben az adóalany egyidejűleg végez bolti kiskereskedelmi, valamint energiaellátó vállalkozási tevékenységet, vagy távközlési és energiaellátó vállalkozási tevékenységet, az adót csak az egyik – a magasabb adófizetési kötelezettséget eredményező – tevékenység után köteles megfizetni. Érdemes megjegyezni, hogy a kapcsolt vállalkozások bolti kiskereskedelmi és távközlési tevékenységből származó nettó árbevételét az adóelkerülés megakadályozása miatt együttesen kell figyelembe venni a különadó fizetési kötelezettség megállapításakor.

Adófizetési kötelezettség már a 2010-es évben keletkezik, s várhatóan a törvény 2013-ban veszti hatályát. A 2010. évi adó alapja az adóalany 2010. évi fent említett tevékenységből származó nettó árbevétele. Az adóalanyok a 2010. évi adóelőleget – a társasági és helyi iparüzési adóhoz hasonlóan – 2010. december 20-ig kötelesek megállapítani, bevallani és megfizetni a várható nettó árbevételük alapján.

Energiaadó

Az energiaadóról szóló 2003. évi LXXXVIII. törvény módosítása jellemzően pontosításokat és belső koherencia érdekében szükséges módosításokat tartalmaz, emellett a 2003/96/EK irányelv rendelkezéseivel való összhang megteremtését célozza.

A törvénymódosításnak megfelelően önbevallással történő adózás esetén az adó-visszaigénylési (adólevonási) jogosultság érvényesítéséhez nem szükséges számla, vagy az adó kivetéséről szóló vámhatósági határozat.

„Robin Hood adó”

A törvénymódosítás értelmében a távhőszolgáltatás versenyképessé tételéről szóló 2008. évi LXVII. törvény rendelkezései továbbra is hatályban maradnak, azaz az energiaellátók jövedelemadója továbbra is megmarad, 2011. január 1-je után is.

Számviteli törvényt érintő módosítások

A módosító törvénytervezet számviteli törvényt érintő talán legfontosabb rendelkezése, hogy a számviteli törvény hatálya alá tartozó vállalkozások a 2011-ben induló üzleti évről készített beszámolójukban számviteli politikájuktól függetlenül minden esetben kötelesek lennének az üzleti év mérlegfordulónapjára elvégezni a devizás eszközök, követelések, valamint

kötelezettségeik forintértékre történő átértékelését és ennek következtében nem realizált árfolyam-különbözet elszámolását. A jelenlegi szabályozástól eltérően ez a kötelezettség fennállna abban az esetben is, ha az így kimutatott különbözetnek az eszközökre, kötelezettségekre, illetve az eredményre gyakorolt hatása a vállalkozás számviteli politikája alapján nem tekinthető jelentősnek.

A devizás részesedésnél, illetve hitelviszonyt megtestesítő értékpapírnál a javaslat 2011-től hatályon kívül helyezné az árfolyamváltozás árfolyamnyereségre gyakorolt hatásának kiszűrésére vonatkozó jelenleg hatályos rendelkezéseket. (A jelenlegi szabályozás alapján az értékpapír kivételezések az árfolyamkülönbözetben belül elkülönítetten kell bemutatni a deviza árfolyamváltozásnak betudható részt.)

A javaslat a behajthatatlan követelések fogalmát 2011-től kiterjesztené a fizetési meghagyásos eljárásokra is, amennyiben az veszteséget eredményez, vagy növeli azt.

2011-től megszűnne továbbá a vállalkozások azon kötelezettsége, hogy átalakulás esetén a lekötött tartalékban képezzenek forrást az átalakulással közvetlenül összefüggően keletkező adófizetési kötelezettségre (a vagyonfelértékelés miatti adóra), ha arra más módon nem képeztek fedezetet.

A javaslat értelmében a módosító rendelkezéseket a vállalkozások – választásuk szerint – már a 2010. évben induló üzleti év beszámolójának készítése során is figyelembe vehetnék.

Nemzeti Adó- és Vámhivatal

A Kormány által benyújtott törvényjavaslat kimondja az Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal és a Vám- és Pénzügyőrség „összeolvadás” formájában történő megszűnését, és általános jogutódként a Nemzeti Adó- és Vámhivatal létrejöttét.

Ezt követően tehát a javaslat értelmében állami adóhatóságként a Nemzeti Adó- és Vámhivatal adóztatási szerve jár el, míg vámhatóságként a Nemzeti Adó- és Vámhivatal vámszerve. Továbbá az így létrejött új szervnek nyomozati jogköre is lesz.

Adózás rendje

A benyújtott törvényjavaslat számos helyen módosítja az adózás rendjéről szóló törvényt, azonban ezen módosítások túlnyomó részben pontosításokat, értelmező illetve jogharmonizációs rendelkezéseket tartalmaznak. Az alábbiakban kifejezetten az ügyfeleinket érintő változásokat ismertetjük.

Adónyilatkozat

A javaslat a magánszemélyek vonatkozásában új adóbevallási formaként vezeti be az adónyilatkozatot, ennek megfelelően a kapcsolódó eljárásjogi kérdések vonatkozásában módosul az adózás rendjéről szóló törvény is.

A javaslat értelmében, amennyiben a munkáltató nem vállalja a magánszemélyek adójának megállapítását, úgy köteles tájékoztatni a magánszemélyt az adónyilatkozat vagy az egyszerűsített bevallás választásának lehetőségéről. Ha az adózó adónyilatkozat útján teljesíti a bevallási kötelezettségét, akkor kérésére a munkáltató papír alapon átadja az adónyilatkozat nyomtatványát.

Az adónyilatkozat formában teljesített bevallást is az adóévet követő év május 20-ig az erre rendszeresített nyomtatványon vagy elektronikus úton kell teljesíteni. Az adónyilatkozat kizárólag a magánszemély adatait, valamennyi adóévi adóköteles jövedelem együttes összegét, személyi jövedelemadó kötelezettségét és a levont személyi jövedelemadó-előleget tartalmazza.

Amennyiben az adózó több adónyilatkozatot vagy más bevallást is benyújt, akkor az elsőként megtett adónyilatkozat vagy bevallás minősül az adózó bevallásának.

Önellenőrzés

A törvényjavaslat egyértelművé teszi, hogy az önellenőrzés csak abban az esetben minősül az adóellenőrzés megkezdését megelőzően elvégzett helyesbítésnek, ha az az adóellenőrzés megkezdését megelőzően, azaz az ellenőrzésről szóló értesítés kézbesítésének/megbízólevél átadásának napját megelőző napon az adóhatósághoz benyújtásra (postára adásra) került. Ezzel a jogalkotó az önellenőrzésekhez kapcsolódó visszaéléseket kívánja visszaszorítani.

Vagyonszerzési illeték kiszabása

Tekintettel a vagyonszerzési illeték kiszabási eljárások bonyolultságára és a helyszíni szemle lefolytatásának időigényességére, a javaslat ezen ügyek vonatkozásában az ügyintézési határidőt az általános 30 napról 60 napra módosítja.

Kapcsolatok

Amennyiben a fentiekkel kapcsolatban bármilyen észrevétele, hozzáfűzni valója van, kérjük, vegye fel a kapcsolatot szakértőinkkel az alábbi elérhetőségeken:

Dr. Kövesdy Attila

Vezető Partner

Tel : +36-1-428-6728

Email : akovesdy@deloitteCE.com

Veszprémi István

Partner

Tel : +36-1-428-6907

Email : iveszpremi@deloitteCE.com

Dr. Gyuricsku Eszter

Igazgató

Tel : +36-1-428-6756

Email : egyuricsku@deloitteCE.com

Dr. Márkus Csaba

Igazgató

Tel : +36-1-428-6793

Email : csmarkus@deloitteCE.com

Knébel Tamás

Igazgató

Tel : +36-1-428-6460

Email : tknebel@deloitteCE.com

A Hír-ADÓ ügyfeleinkhez elektronikus úton érkezik. Amennyiben Ön is szeretné megkapni kiadványunkat, kérjük, jelezze igényét Sági Mónikánál (tel.: +36-1-428-6812; e-mail: msapi@deloittece.com).

A jelen dokumentum és a benne foglalt valamennyi információ a Deloitte Üzletviteli és Vezetési Tanácsadó Zrt.-től (Deloitte Zrt.) származik és célja, hogy bizonyos témakör(ök)ben általános információkkal szolgáljon, de nem tárgyalja az adott témakör(öke)t annak teljességében. A jelen dokumentumban megadott információk nem minősülnek számviteli, adóügyi, jogi, befektetési, tanácsadási illetve egyéb szakmai szolgáltatásnak.

A jelen dokumentumban szereplő információ nem képezheti az ügyfeleink üzleti döntéseinek kizárólagos alapját. Az ügyfeleinket kérjük, hogy pénzügyeiket vagy üzletvitelüket befolyásoló bármely döntésük meghozatala vagy ilyen lépés megtétele előtt kérjék ki képzett szakmai tanácsadóink véleményét.

A jelen dokumentum és a benne foglalt információk a jelen helyzetet tükrözik, de nem szolgálnak a Deloitte Zrt. által tett jognyilatkozatként és társaságunk nem vállal felelősséget sem a jelen dokumentummal sem a benne foglalt információkkal, illetőleg semminemű teljesítési vagy minőségi megfeleléssel kapcsolatban. A Deloitte Zrt. elhárítja felelősségét a szolgáltatásai piacképességére, vagy adott célra való alkalmassága, jogtisztasága, versenyképessége, biztonsága és pontossága vonatkozásában.

Ügyfelünk a jelen dokumentumot és a benne foglalt információkat a saját felelősségére használja, és teljes mértékben felelősséget vállal a jelen dokumentum és a benne foglalt információk használatából eredő következményekért, esetleges veszteségeikért. A jelen dokumentum vagy a benne foglalt információk felhasználásával kapcsolatos bármilyen közvetlen, közvetett, következményes, járulékos, büntető, illetve bármilyen egyéb kárért – akár szerződéses, jogszabály szerinti vagy szerződésen kívüli károkozás (pl. gondatlanság) következménye – a Deloitte Zrt. nem vonható felelősségre.

A Deloitte név az Egyesült Királyságban "company limited by guarantee" formában alapított Deloitte Touche Tohmatsu Limited társaságra és tagvállalatainak hálózatára utal, melyek mindegyike önálló, egymástól elkülönülő jogi személy. A Deloitte Touche Tohmatsu Limited és tagvállalatai jogi struktúrájának részletes bemutatását a következő link alatt találja: www.deloitte.hu/magunkrol.

Deloitte Zrt.
Dózsa György út 84/C
1068 Budapest
Tel: (1) 428 68 00
Fax: (1) 428 68 01

© 2010 Magyarország
Minden jog fenntartva.